

<i>Hylastes opacus</i> Er.	HE	BD FN	<i>Taphrorychus bicolor</i> (Hbst.)	RO	TH
<i>Hylastes attenuatus</i> Er.	HE	OV FN	<i>Orthotomicus laricis</i> (F.)	HE	OV
<i>Tomicus piniperda</i> (L.)	BH	FN	<i>Xyleborus saxesenii</i> (Ratz.)	HE RO	TH BA
<i>Dryocoetes autographus</i> (Ratz.)	HE	TH	<i>Xyleborus monographus</i> (F.)	HE	TH
<i>Dryocoetes villosus</i> (F.)	HE	TH	<i>Platypus cylindrus</i> (F.)	HE	TH

Nieuwe werkgroep EIS-Nederland: de Silphidae

Vanwege het onwelriekende leefgebied van de meeste soorten zal deze groep waarschijnlijk nooit echt populair worden. Aaskevers zijn echter relatief eenvoudig te determineren en vormen zeer interessante studieobjecten. De voortplanting van het geslacht *Nicrophorus* en dan met name *N. vespilloides* (de gewone doodgraver) is bijvoorbeeld al meer dan een eeuw onderwerp van onderzoek. De doodgravers verplaatsen en begraven namelijk kadavers, kennen een vorm van broedzorg en maken geluid. Ook spelen aaskevers een (beperkte) rol binnen de forensische entomologie.

Met slechts 21 in Nederland voorkomende leden vormen de Silphidae een zeer kleine familie binnen de orde Coleoptera die in Nederland met meer dan 4000 soorten is vertegenwoordigd. De meeste imago's en larven leven van aas of van de op de kadavers aanwezige fauna zoals bijvoorbeeld vliegenlarven. Een kleiner deel van de Silphidae jaagt actief op levende slakken of rupsen; twee soorten van het genus *Aclypea* (syn. *Blitophaga*) zijn hoofdzakelijk fytofaag en waren vroeger verantwoordelijk voor aanzienlijke schade in met name de suikerbietenteelt en op koolzaad. Het gebruik van insecticiden heeft aan deze schade, en mogelijk ook het voorkomen van de twee soorten, inmiddels een einde aan gemaakt.

De verspreiding van de in Nederland op aas levende Silphidae tot ongeveer de midden jaren '80 is in beeld gebracht in de recent herdrukte Wetenschappelijk Mededeling KNNV nr. 222 van Menno Schilthuizen en Henk Vallenduuk. Dit boekje geeft tevens een introductie tot de herkenning, specifieke onderzoeksmethodes en de ecologie van verschillende soorten van de genera *Necrodes*, *Nicrophorus*, *Oiceoptoma*, *Phosphuga*, *Silpha* en *Thanatophilus*. De overige Nederlandse geslachten (*Ablattaria*, *Aclypea*, *Dendroxena* [syn. *Xylodrepa*]) worden behandeld in een artikel van Menno Schilthuizen in *Natura* uit 1989.

In klein comité heeft enig overleg plaatsgevonden tussen potentiële leden van de werkgroep, is een bibliografie samengesteld, zijn ideeën uitgewisseld en zijn de eerste bijna 1000 waarnemingen gecontroleerd en opgenomen in een nieuwe Silphidae-database. Om de aandacht voor aaskevers te vergroten bestaan plannen om specifieke aaskeverexcursies te organiseren en een website te ontwikkelen waarop onder andere een digitale determineersleutel zal worden aangeboden. Behalve het controleren en registreren van faunistische gegevens wil de Silphidae-werkgroep ook ecologische data verzamelen. Uiteindelijk moet dit resulteren in een nieuw deeltje in de serie Entomologische Tabellen.

Ed Colijn

EIS-Nederland, PB 9517, 2300 RA Leiden, 071-5687594, ed.colijn*ncbnaturalis.nl